

Institut Can Peixauet

LLENGUA CATALANA

*Activitats de reforç d'estiu
per a alumnes de sisè de primària*

NIVELL AVANÇAT

Nom i cognoms: _____

Nom del centre de procedència: _____

ATENCIÓ: No cal que imprimeixis aquests fulls, pots escriure les preguntes i les respostes en una llibreta i després fer-ne un dossier que hauràs de portar a l'institut la primera setmana de setembre.

COMPRESIÓ LECTORA I EXPRESSIÓ ESCRITA

TEXT 1: *EL LLOP DALT DEL TURÓ*

Llegeix aquest conte i escriu el que et demanem més endavant

El llop va fer carreres perllongades fins que es va aturar a beure en un rierol. El llop, dalt del turó, es va deixar raspallar el pelatge pel vent. Va observar les ombres dels núvols sobre les falces de les muntanyes i va respirar profundament les olors del bosc. El llop va mirar per últim cop aquell paisatge i va girar cua tot buscant amb l'olfacte el camí que havia triat. La caça s'acabava i va pensar que potser la vida dels gossos era preferible a la vida salvatge.

El llop va creuar camps, prats, rius i altre cop muntanyes fins que va arribar a les portes de la ciutat. Aleshores, el llop es va posar una pell de gos i es va perdre per carrerons. Aviat, però, va poder veure que els gossos anaven lligats amb corretges i que només en els parcs els deixaven córrer. Va veure gossos tancats als balcons. Cadells rere aparadors de botigues, esperant ser comprats. Va veure gossos abandonats amb la cua entre les cames. I va observar com menjaven pinso i havien perdut el gust de la caça. Aquella nit, malgrat haver-hi lluna plena, el llop no va poder udolar. L'endemà, el llop disfressat de gos va remenar escombraries per no morir-se de gana. Va rondar pels carrers, brut i cansat, fins que un nen, que feia dies que el veia travessar la plaça vella, es va encapritxar d'ell i se'l va emportar a casa. Els pares del nen, després d'alguns estira-i-arronsa, el van acceptar. I el llop disfressat de gos va començar a portar una vida regalada. No passava fred. Ningú no l'empaitava. Cada dia menjava el que li abocaven i, a canvi, només havia de remenar la cua quan tornava la família a casa. A poc a poc, les ganes de fer llargues carreres, d'ensumar, de cercar la caça es van anar difuminant. Un dia, però, la família va sortir al camp. I el llop, de seguida, va notar la rosada llepant-li el ventre, les olors del bosc, la terra fresca, i se li va despertar l'instint de la caça.

Aleshores va veure la seva imatge reflectida a un riu i no es va reconèixer. De cop i volta, enfurismat, va intentar treure's la pell que l'ocultava, però no podia, la portava massa arrapada. El llop es va enrabiar. I la família, en veure'l així, va pujar al cotxe tota espantada i el va abandonar. D'una estrebada, a la fi, el llop es va poder arrencar la pell que l'asfixiava. Va respirar profundament omplint-se els pulmons. I va córrer sense parar fins que va trobar el turó on el vent li raspallava el pelatge i des d'on contemplava l'ombra dels núvols a les falces de les muntanyes. El llop va sentir el fred, la por als caçadors, la queixalada de la gana. Però per damunt d'aquells neguits, el llop va sentir-se viu com no es podien sentir els gossos, als quals, l'home, a poc a poc, havia robat les ganes de fer carreres perllongades.

JOAN DE DÉU PRATS, *Cavall Fort*, núm. 919.

1. Respon aquestes preguntes.

- Per què el llop decideix deixar el bosc?

- Amb què es disfressa el llop per entrar a la ciutat?
- Com s'alimenta el llop a la ciutat abans de ser adoptat?
- Qui adopta el llop?
- Què se li desperta al llop quan torna al camp?
- Després de córrer sense parar, a quin lloc torna el llop?
- Quines tres coses dolentes torna a sentir el llop?
- Què havia robat l'home als gossos?

2. Enumera els personatges del conte:

3. Fes un breu resum del plantejament o inici:

4. Explica breument el nus o desenvolupament:

5. Explica el desenllaç o final:

6. Digues si t'ha agradat el conte i explica per què:

7. Inventa't un altre final que a tu t'agradi més.

8. Proposa un altre títol per a aquest conte:

9. Explica una narració que coneguis en què el protagonista també sigui un animal. El text ha de tenir, com a mínim, 100 paraules.

TEXT 2: Catalunya, en alerta per la sequera.

1. Llegeix aquesta notícia.

Si les pluges no arriben s'establiran limitacions en determinats consums d'aigua per a la indústria, l'oci i l'agricultura.

Catalunya pateix un dels períodes de sequera més rigorosos dels darrers anys, amb les reserves dels embassaments per sota del 50 % de la seva capacitat. De fet, des de l'any 1945 no s'havien viscut una tardor i un hivern tan secs com els d'aquest any, una situació que encara seria pitjor si no fos per l'alt nivell d'aigua que hi havia emmagatzemada gràcies a l'abundant règim de pluges dels anys anteriors. Davant aquesta situació, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), organisme dependent del Departament de Medi Ambient i Habitatge, ha presentat al Govern de la Generalitat una proposta de decret de sequera per economitza l'aigua emmagatzemada als pantans. La norma restringeix els usos del recurs entre aquells que no siguin imprescindibles per a la població. Si continua sense ploure en les properes setmanes, Medi Ambient haurà de destinar temporalment a la població cabals d'aigua que estaven concedits per a altres usos. Així, les restriccions retallarien el proveïment d'aquesta matèria primera de la xarxa per al rec agrícola, la jardineria i la que es fa servir als camps de golf, així com els aprofitaments hidroelèctrics de l'aigua (la regulació d'embassaments i cabals per fabricar electricitat) i determinats usos industrials.

2. Respon aquestes preguntes:

- Quin és l'estat dels embassaments a Catalunya?
- Des de quin any no s'havia viscut una situació semblant?
- Quin organisme ha presentat unes mesures davant d'aquesta situació?
- Quines restriccions s'aplicaran?

3. Busca un antònim (paraula que significa el contrari) d'aquests mots en les 10 primeres línies del text.

Marxen:

sobre:

incapacitat:

humits:

baix:

escàs:

darrere:

prescindibles:

acaba:

4. Escribeix sis mesures que tu pots prendre a casa teva per reduir el consum d'aigua.

5. Pensa en un paisatge que sigui molt sec i que tingui molt poca aigua, pensa també en un altre paisatge que sigui molt humit i on hi hagi aigua per tot arreu. Fes una redacció de més de 100 paraules en què comparis els dos paisatges i en què acabis triant quin t'agrada més i per què.

TEXT 3: Les paraules lletges

Dius paraulotes? Només de tant en tant? O a vegades se te n'escapa alguna davant d'algú a qui li molesta o en un lloc on no toca? Creus que podries deixar de dir paraulotes per sempre més? Fixa't en la història de l'Ottorino i pensa si et podria passar el mateix.

Ottorino tenia el vici de dir paraulotes. Les deia a taula mentre menjava, pel carrer, a escola, matí, tarda i nit, quan plovia i quan feia sol, al mar i a la muntanya, i una vegada se n'hi va escapar una fins i tot a l'església mentre el capellà deia la missa. Quan aprenia una nova paraula Ottorino se l'apuntava en una llibreteta per no oblidar-se'n. En faig col·lecció, deia a la seva mare. Els altres nens feien col·lecció de cromos o de segells, i ell feia col·lecció de paraulotes.

Ottorino era un xicot molt bo i amable i estudiós. Estudiava geometria i aritmètica¹, història i geografia. Però de tant en tant, entre un segment i un angle recte deixava anar una paraulota. O bé en col·locava una entre Cavour i Napoleó, o al bell mig de la vall del Po o al cim del Mont Blanc que, com és sabut, és la muntanya més blanca d'Europa. Els mestres de l'escola van cridar la seva mare i li van dir que així no es podia continuar. Un dia Ottorino va dir una paraulota fins i tot a l'acabament del vers de Nadal.

La mare d'Ottorino ja no podia més. Ets un malparlat, li deia. Però el noi va començar a dir paraulotes també de nit, mentre dormia. La mare d'Ottorino pensava que les paraules es formen a la boca, i com que a la boca d'Ottorino es formaven tantes paraules lletges va decidir rentar-la-hi. I ho va fer amb el sabó de rentar la roba. Li va omplir tota la boca d'espuma, la hi va fregar i esbaldir a fons, i Ottorino plorava i, tot plorant, es va empassar una mica de sabó. Al final, però, la boca va quedar netíssima.

A partir d'aquell dia Ottorino ja no va dir mai més paraules lletges, però tampoc no en va dir de boniques. No deia res: havia deixat de parlar.

—Parla, Ottorino, digues alguna cosa —el pregava la mare, desesperada.

Però el noi callava, continuava callant nit i dia.

La pobra dona estava molt penedida d'haver-li rentat la boca amb sabó i va provar de donar-li caramels, gelats i dolços. No van servir de res. Va provar d'explicar-li contes per divertir-lo, i Ottorino es divertia però continuava callant.

Un vespre, abans d'anar-se'n al llit, la mare d'Ottorino va agafar la llibreta de les paraulotes i va començar a llegir-la-hi. Durant molts vespres seguits li va llegir les paraulotes de la llibreta; anava llegint fins que Ottorino s'adormia.

Finalment, una nit, mentre els ulls se li tancaven de son, el xicot va obrir la boca i va dir "merda". La mare va plorar d'alegria i l'endemà va cridar tots els amics i parents per celebrar que Ottorino tornava a parlar.

Luigi Malerba, *Contes de butxaca*

1. Després de llegir el conte d'en Luigi Malerba, digues si les afirmacions següents són certes o falses.

- a. A l'Ottorino mai no se li va escapar cap paraulota a l'església.
- b. Els altres nens col·leccionaven cromos o segells.
- c. L'Ottorino estudiava geometria i geologia.
- d. Per acabar amb les paraulotes, la mare de l'Ottorino va rentar-li la boca amb sabó.
- e. Perquè recuperés la veu la mare li donava caramels, gelats i bombons.
- f. Per divertir l'Ottorino, la mare li explicava contes.
- g. La primera paraula que diu l'Ottorino quan torna a parlar és *mare*.
- h. La mare, quan l'Ottorino torna a parlar, avisa els parents i els amics.

2. Contesta aquestes preguntes sobre el text.

- a. Com s'ho feia l'Ottorino per no oblidar cap paraulota?
- b. A banda de dir paraulotes, com era l'Ottorino?
- c. Per què la mare de l'Ottorino creu que rentant-li la boca s'acabaran les paraulotes?
- d. Què feia l'Ottorino mentre la mare li rentava la boca?
- e. Com se sentia la mare quan l'Ottorino no parlava?
- f. Què li va llegir la mare durant molts vespres seguits a l'Ottorino?

3. Ordena les accions que tens a continuació seguint l'ordre en què apareixen en el text.

deixar anar una paraulota al final de la dècima de Nadal

escriure paraulotes en una llibreta

dir merda

rentar la boca amb sabó

avisar la família i els coneguts

col·leccionar cromos o segells

no parlar

avisar la mare de l'Ottorino

plorar d'alegria

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

f. _____

g. _____

h. _____

i. _____

4. Expressió escrita. Continua aquest resum del conte unint les accions que surten a l'exercici anterior. Hauràs de dir qui fa cada cosa i relacionar les frases entre elles de manera que formin un text coherent.

L'Ottorino era un nen que sempre deia paraulotes, per no oblidar-ne cap...

6. El verb *fotre* i l'adjectiu *fotut* són mots sovint considerats paraulotes en certs contextos. Substitueix-los de les oracions següents per un altra paraula adequada.

Exemple: Fa mitja hora que el busco, no sé on coi s'ha fotut.

Fa mitja hora que el busco, no sé on coi és.

a. Avui no em trobo gaire bé tinc l'estómac fotut.

a.

b. La policia ha detingut els dos lladres que li van fotre el moneder.

b.

c. L'entrenador em té mania, únicament pensa a fotre'm.

c.

d. Amb els seus acudits ens hem fotut un panxot de riure.

d.

e. L'ha deixat el seu xicot i s'ha quedat molt fotuda.

e.

f. Sempre que vaig al mecànic em foten el pèl.

f.

g. Si no li agrada el que li he dit que es foti.

g.

h. Li van fotre un cop de puny que el van deixar estabornit.

h.

7. Uns mots molt relacionats amb les paraulotes són els insults, aquests són unes paraules molt expressives i que sovint cal utilitzar en contextos molt determinats, però de les quals cal saber-ne bé el significat per fer-les servir amb precisió. A continuació tens una sèrie d'insults barrejats, has de col·locar-los per ordre alfabètic sota la definició corresponent. Per facilitar-t'ho et donem una lletra de cadascun.

ximplet, brètol, covard, barroer, matusser, porc, beneit, bandararra, estaquirot, pusil·làtime, marrà, sapastre, cagat, fastigós, potiner, galifardeu, capsigrany, murri, poruc, llardós, destraler, gallina, babau, brut.

-Persona sense seny, ni enteniment, poc intel·ligent:

____ U
_ E _____
_____ Y
__ T _____
X _____

-Persona sense escrúpol capaç de qualsevol mala acció:

_____ R __
_____ O _
G _____
_____ I

-Persona que té por, que no és valenta:

_ A ____
_____ D
___ L ____

-Persona mancada de netedat:

P _ _ _ _
_ _ _ _ _ M _
_ _ U _
F _ _ _ _ _
_ L _ _ _ _
_ _ _ R _ _
_ _ C _ _ _

-Persona que fa les coses malament, grollerament, sense cura:

_ _ _ _ _ R
D _ _ _ _ _
_ _ U _ _ _
_ O _ _ _ _
_ _ A _ _ _

8. Un altre tipus de mots que tenen un gran valor expressiu són les interjeccions, aquestes són paraules que equivalen a una oració exclamativa (*apa! = no exageris!*). Uneix aquestes interjeccions amb el significat que expressen.

oh!	me'n vaig!
visca!	quin fàstic!
ai!	silenci!
ecs!	amunt, que ja ens queda poc!
tant de bo!	estic sorprès!
som-hi!	em fa molt mal!
adéu-siau!	m'agradaria molt que fos així!
pst!	estic molt content!

9. Expressió escrita. La mare de l'Ottorino no va aconseguir el que volia amb el seu càstig. Imagina't que ets una mena de psicòleg o conseller a qui ella ha enviat una carta per demanar-li ajuda per sortir de la seva situació quan el nen encara no ha tornat a parlar. Escriu-li una resposta on primer li justifiquis per què es va equivocar rentant-li la boca amb sabó i on després li facis dues propostes inventades per tu per tal que l'Ottorino torni a parlar.

Estimada mare de l'Ottorino,

En resposta a la carta que em va enviar...

TEXT 4: *El museu*

¿Alguna vegada has estat esperant durant molts dies per poder veure alguna cosa única i excepcional que no haves vist mai abans? Llegeix aquest conte amb atenció i intenta esbrinar abans del final què és el que els protagonistes -que viuen en el futur- han anat a veure al museu amb tant d'interès i emoció.

Per fi havia arribat el primer diumenge de la primavera. El dia s'havia llevat, com era habitual, càlid i assolellat, res excepcional si no fos que a casa dels Grau esperaven la data amb devoció des de feia uns quants mesos. L'interès de la família, més enllà de l'efemèride astronòmica, estava motivat per una promesa; el Marc i la Mireia havien promès als seus fills que els durien a un lloc molt especial aquell dia.

Des que l'Alba i el Dídac havien estudiat a l'escola l'evolució de la vida al planeta no havien parat de bombardejar amb preguntes els pares, fins al punt que l'interès creixent dels nens vers el tema els va fer prometre que tots junts visitarien el Museu d'Història Natural. Els nens es mostraven entusiasmats davant la proposta, ja que, fins la data, tot el que havien vist o estudiat eren imatges enregistrades i mai no havien tingut la possibilitat d'observar espècies vives al natural.

Finalment, després d'esperar moltes setmanes, aquell era el dia assenyalat. Els quatre membres de la família Grau es desplaçaren fins a les portes del museu i feren una llarga cua per entrar. Un cop dins, s'afegiren al riu de gent que quedava repartida al llarg dels passadissos i avançava lentament entre les diferents seccions de l'habitació. La cridòria i la il·lusió dels més menuts es barrejava amb un punt d'enyorança i tristor que es desprenia de les mirades dels més grans. Als costats de les cambres, rere vidres blindats, s'exhibia la col·lecció d'espècies que el museu havia aconseguit salvar després d'una desesperada recerca per tots els racons del món. Dins aquestes gàbies de vidre es reproduïen acuradament les condicions atmosfèriques i ambientals més idònies per conservar en vida cada una de les espècies. No s'escatimaven els esforços ni mitjans. El museu era l'esforç conjunt de la humanitat per conservar les restes del seu patrimoni natural.

Quan els Grau aconseguiren obrir-se pas entre la gent i situar-se en primera línia, el Marc i la Mireia obriren els ulls com taronges. No es podien creure el que estaven veient.

-Són preciosos! –va dir l'Alba sense desviar la mirada-. Al natural són molt millor que a les fotografies de l'escola!

-No es poden tocar? –preguntà el seu germà.

-No. El museu els conserva amb molta cura. Penseu que si tothom els toqués es podrien perdre per sempre més –aclarí el seu pare-. Aquests que veiem són exemplars únics en el món.

-Mare, és veritat que hi va haver un temps en què vivien per tot el planeta? –preguntà l'Alba.

-Sí, és cert. Fins i tot molt abans que l'home evolucionés, moltes espècies ja dominaven el planeta de punta a punta.

-I per què van haver de desaparèixer? No ho entenc!

-La mà de l'home els va anar destruint fins que el procés va ser irreversible –els aclarí la Mireia-. És una pena que es deixessin perdre...

-Però no us quedeu davant dels primers que veieu, n'hi ha molts altres per admirar –els intentà animar en Marc.

-Sí, va! Som-hi! –El Dídac estirava impacientment el braç de la seva mare.

-Espereu un moment...

-Espereu un moment... -va dir l'Alba, que es veia incapaç d'apartar la mirada dels vidres-. Quins noms tenen aquests d'aquí?

El Marc va llegir el rètol informatiu i ho anuncià amb veu clara:

-Aquests que hem vist són ametllers que acaben de florir. Però si continuem estic segur que també veurem roures, pins, faigs, alzines...

Albert Torres, Via Jove – Relat breu, *Viari*.

1. A partir de la lectura anterior completa aquestes frases amb una paraula del text.

- a. La família Grau decideix anar a visitar el Museu d'_____ Natural.
- b. Els protagonistes van haver de fer una llarga _____ per entrar al museu.
- c. Davant dels arbres la mirada dels adults es tenyia de tristor i d'_____.
- d. Les espècies del museu estaven protegides per vidres _____.
- e. Els arbres són més bonics vistos de prop que a les _____ del col·legi.
- f. Abans que la humanitat _____, les espècies del museu s'escampaven per tota la terra.
- g. La destrucció dels arbres ve ser causada per la _____ de l'home.
- h. Uns _____ són els primers arbres que veuen.

2. Respon les preguntes següents.

- a. Quin dia ha triat la família Grau per anar al museu?
- b. Com es diuen els dos fills?
- c. Quant temps van haver d'esperar abans d'anar al museu?
- d. Per quins llocs s'havia fet la recerca de les espècies del museu?
- e. Què reproduïxen les gàbies de vidre per conservar cada espècie?
- f. Què els passaria als arbres si els visitants els toquessin?
- g. Com sap el noi que la primera espècie que veu són ametllers?
- h. A més dels ametllers quins arbres segurament podran veure?

3. Busca al text un mot sinònim que pugui ser substituït per cadascuna d'aquestes paraules.

normal:	portarien:	traslladaren:
nostàlgia:	rescatar:	adequades:
estalviaven:	mantenir:	habitaven:
eliminant:		

4. Quines tres idees de les cinc següents surten en aquest conte? Escriu-les ordenades de major a menor importància.

- a-els museus com a institucions necessàries per guardar el patrimoni de la humanitat
- b-el preu de l'entrada als museus és excessiu
- c-la importància per a l'aprenentatge de veure el que s'estudia en viu
- d-el perill que representa l'home per a la naturalesa
- e-la visita a un museu s'ha de fer en un dia assenyalat

1-

2-

3-

5. Els protagonistes del conte s'anomenen Alba i Dídac. L'autor no ha triat aquests noms per casualitat, sinó per homenatjar els protagonistes d'una novel·la de Manuel de Pedrolo, *Mecanoscrit del segon origen*, on l'Alba i en Dídac eren dos supervivents d'una catàstrofe nuclear que gairebé destruïa la terra. En el requadre tens el nom dels protagonistes d'algunes obres cabdals de la literatura catalana. Ordena'ls alfabèticament i escriu-los en aquest ordre al costat dels títols i de l'autor dels llibres en què surten.

Tirant	Gentil
Esteve i Ramonet	Mila
	Manelic
Fèlix	Natàlia
Pilar Prim	Jonàs
	Toni

L'auca del senyor Esteve de Santiago Rusiñol:

Llibre de meravelles de Ramon Llull:

Canigó de Jacint Verdaguer:

Nabí de Josep Carner:

Terra baixa d'Àngel Guimerà:

Solitud de Caterina Albert:

La plaça del Diamant de Mercè Rodoreda:

Pilar Prim de Narcís Oller:

Tirant lo Blanc de Joanot Martorell:

Bearn de Llorenç Villalonga:

6. En el conte els protagonistes visiten un museu d'història natural. Relaciona els noms dels museus següents amb el que s'hi pot veure. Si cal consulta al diccionari el significat de cada museu.

museu botànic	monedes
museu arqueològic	animals dissecats
pinacoteca	pedres i minerals
museu zoològic	mostres de diferents ètnies i societats
museu numismàtic	plantes
museu geològic	pintures
museu etnològic	restes humanes antigues

7. A continuació tens la descripció d'alguns animals que ja han desaparegut o que gairebé estan extingits de Catalunya. Posa-hi el nom adequat dels que tens a la llista i escriu en els espais en blanc el mot adequat de l'altra llista en funció del significat.

Nom dels animals: gall fer, linx, llop, llúdriga, ós, trençalòs.

Paraules que falten per completar les descripcions: cua, mesos, negre, rius, temut, tres.

- el _____ és el parent salvatge dels gossos, té una cua llarga i peluda, emet un udol característic i és especialment _____ pels pastors de bous i cabres.
- el _____ és un ocell carronyaire de gairebé _____ metres d'envergadura que es caracteritza per deixar caure els ossos de les seves preses des de gran alçada per tal que es trenquin en xocar a terra i poder menjar el moll que contenen.
- el _____ és un fèlid, de la família dels gats, les orelles semblen unes banyes i les taques del cos recorden les d'un guepard, té la _____ curta i s'alimenta de petits mamífers.
- l'_____ és un mamífer de cos corpulent i pelatge abundant, durant els _____ de fred sol hivernar en una cova.
- la _____ és un carnívor de la família dels mustèlids, viu als _____ i la seva pell espessa és molt apreciada per fer-ne abrics.
- el _____ és una au salvatge de plomatge _____, familiar de les gallines i que viu a la muntanya.

8. Expressió escrita. Imagina't que han passat setanta anys, que ja ets vell i que el món ha canviat molt. Els teus nets et demanen que els expliquis què eren uns objectes ja desapareguts en el món futur, que han trobat escrits en una novel·la antiga i que no saben què eren, ni la forma que tenien, ni per a què servien. Escriu tres textos on descriguis detalladament cadascun d'aquests objectes:

-bolígraf:

-moto:

-moneda:

REPÀS GENERAL D'ORTOGRAFIA

1. Torna a escriure aquestes frases posant en plural les paraules en negreta.

- a. **La meva amiga** per esmorzar sempre **menja una llesca** de pa amb **fruita fresca**.
- b. **La poca esperança** que **tenia la va** perdre en saber qui **seria la seva propera rival**.
- c. No **li agrada la resposta ambigua** que **li dóna la professora** cada vegada que **li pregunta** si **creu que pot** aprovar **l'assignatura**.
- d. En **aquella comarca** parlen **una llengua molt antiga i autèntica**.
- e. **Aquesta pintora dibuixa una franja groga** al voltant de **la figura humana**.
- f. **L'organitzadora** de l'expedició no **s'espanta** tot i **l'amenaça de pluja**.

2. Completa aquests mots amb les lletres *a, e, o* o *u* i després escriu-los a la frase adequada segons el seu significat.

__valuació, r__ncor, m__ntanya, av__rrir, av__riat, rèt__l, ass__ssinats, m__ravellosa, t__rmell, b__tiletí

- a. A la porta de l'ascensor hi havia un _____ que deia que estava _____.
- b. Les pel·lícules de crims i _____ em fan _____ fins a badallar.
- c. La vista que es contempla des del cim d'aquella _____ és _____.
- d. He perdut el _____ de notes de la tercera _____.
- e. Tot i que li havia trencat un lligament del _____ d'una puntada, no li guardava cap _____.

3. Escriu els verbs que tens a continuació al text de sota en primera persona del singular del present d'indicatiu.

sucar, dutxar-se, *llevar-se*, tancar, posar-se, sortir, preparar, vestir-se, baixar, agafar

Cada matí em llevo a les set. Primer de tot vaig al bany i _____ amb aigua freda. Després

torno a l'habitació i em _____ ràpidament. Quan ja estic llest, vaig a la cuina i _____ un cafè

amb llet i hi _____ un parell de magdalenes. Vaig al rebedor i _____ la jaqueta, _____ la

cartera i _____ la porta sense fer soroll. _____ les escales ràpidament i _____ al carrer disposat a començar un dia nou.

4. Escriu els verbs que hi ha entre parèntesis en la forma adequada.

- a. Abans la fruita es _____ (*recollir*) a mà, sense cap ajut de maquinària.
- b. Espero que tots vosaltres _____ (*poder*) arribar a temps a la feina.
- c. Demà nosaltres _____ (*sortir*) una mica més tard.
- d. Avui he estat _____ (*tossir*) tota la nit.
- e. M'agradaria que elles _____ (*poder*) venir a la festa.
- f. No sé qui m' _____ (*escopir*) a l'abric.
- g. Els teus pares _____ (*voler*) que tornis a casa ara mateix.
- h. La vora dels pantalons ja te la _____ (*cosir*) demà.
- i. Podeu venir a casa nostra sempre que _____ (*voler*).

5. Escriu les formes que falten en els següents pretèrits imperfectes d'indicatiu.

jo desava		tu empaitaves	
	nosaltres xerràvem		
			vosaltres rentàveu

6. Completa amb una *b* o una *v* aquests mots, després localitza'ls a la sopa de lletres i comprova que els has escrit bé.

a__et, a__ortament, __asc, __erruga, ca__all, co__ard, go__ern, mò__il, pro__ar, re__entar

A	T	C	B	R	T	Q	W	E	C
T	N	Y	U	E	I	O	P	N	S
A	E	S	V	D	F	G	H	R	A
U	M	A	A	G	U	R	R	E	B
J	A	K	L	L	Ç	Z	X	V	V
N	T	M	I	D	R	A	V	O	C
E	R	B	R	T	Y	U	I	G	O
P	O	R	E	B	E	N	T	A	R
M	V	L	L	A	V	A	C	F	L
C	A	V	R	A	V	O	R	P	M

7. Completa els mots següents amb qualsevol d'aquestes grafies: *s*, *ss*, *c*, *ç* i *z*.

ma__ia, mo__egar, __ert, __ero, endre__ar, ma__ís, referèn__ia, bra__, ac__ió, pre__èn__ia, pa__eig, tret__e, dan__a, __índria, pre__a, mo__o, na__i, fà__il, misterio__a, velo__, bo__a, tendre__a, __endra, tro__, pi__cina, gro__a, en__endre, auda__, pre__ió, po__eir, pin__a.

8. Has d'omplir cadascuna d'aquestes frases amb dues jotes i dues ges.

- Els __eranis als balcons a__uden a donar una imat__e més __uvenil a una finca.
- Al __uliol els __imnastes entrenen dues hores a la sorra de la plat__a per no sobrecarregar els __enolls.
- No afe__eixis __inebra a la meva beguda, que __o sóc qui porta el cotxe els di__ous.
- No vull que passe__em més per aquesta carretera tan llet__a, prefereixo pu__ar fins al turó per veure el paisat__e.
- El met__e li ha recomanat que porti mit__ons gruixuts i un calçat no gaire a__ustat per prote__ir els dits dels peus.
- Perquè aquesta font ra__i a la primavera, cal que durant tot el __ener hi ha__i plu__a.

9. Completa aquests mots amb alguna d'aquestes grafies: *x*, *ix*, *tx* i *ig*.

__andall, cu__a, me__a, __arop, bo__, cré__er, mar__a, m__, tor__a, cartu__, te__it, mare__,

13. Posa els quatre accents que falten a cadascuna d'aquestes frases.

- a. La violència no és cap solució vàlida per a cap conflicte encara que sembli difícil trobar-la.
- b. Si volguessiu aconseguir el títol hauríeu d'aprovar història i tecnologia.
- c. Hauràs de trucar per telèfon a l'àvia per avisar-la que demà aniré a visitar-la.
- d. Dijous no aniré al gimnàs perquè tinc un compromís amb els meus cosins.
- e. De la natació, l'únic esport que m'hauria agradat practicar i que trobo interessantíssim és el salt de trampolí.
- f. Amb els meus germans volíem anar d'excursió, però a les notícies han dit que plouria.
- g. La nostra secretària té una malaltia tan estranya que sempre li fan proves mèdiques a una clínica moderníssima.
- h. Un capità de l'exèrcit sol tenir al seu càrrec una companyia i un general un batalló.

14. Alguns dels mots següents han de portar accent a la e o a la o, fixa't en quins i després posa'l obert (´) o tancat (¨) segons convingui.

decidir, col·lecció, xemeneia, porta, mongeta, momia, molestia, tensió, coneixer, rebedor, finestra, portar, eufòria, broquil, escopeta, esposa, manifestació, aparèixer, victòria, discussió, enten, bestia, perdre, esgarriós, anèmia, perduda, milions, excel·lent, trajectòria, cafè, mussol.

15. Escribeu davant dels mots següents *el*, *la* o *l'* segons s'escaigui.

___ urbanització	___ informació	___ estil
___ òptica	___ intenció	___ univers
___ impressió	___ unió	___ informe
___ ull	___ única	___ antena
___ invent	___ espècie	___ urgència
___ inflamació	___ uniforme	___ atenció

16. Resol les sumes següents escrivint el resultat en lletres.

$$5 + 16 = \text{vint-i-un}$$

$$12 + 14 =$$

$$33 + 42 =$$

$$110 + 145 =$$

$$323 + 456 =$$

$$2.340 + 4.615 =$$

$$3.482 + 5.207 =$$

$$443.756 + 451.002 =$$

$$12.000.000 + 15.673.512 =$$

VOCABULARI

1. Col·loca les paraules següents en l'espai en blanc adequat de la recepta següent.

Rovells, desfet, minuts, ou, pols, forn, motllo

Pastís de xocolata

Ingredients:

- 6 rovells d'ou
- 6 clares
- 150 g de sucre
- 200 g de xocolata negra de cobertura
- 50 g de mantega
- farina

Per guarnir:

- nata muntada
- cacau en _____

Preparació:

Per començar, barregeu els rovells d'_____ amb el sucre en un bol.

Mentrestant, foneu la cobertura de xocolata al bany maria. Quan la xocolata s'hagi _____, afegiu-hi la mantega i remeneu-ho. Tot seguit, munteu les clares que haureu tingut a la nevera perquè es muntin bé.

A continuació, barregeu la xocolata, els rovells i el sucre i les clares muntades. Remeneu-ho i poseu-ho en _____ un per al forn.

Deixeu-ho coure al _____ a 180 graus durant 30 _____. Després, deixeu refredar el pastís, desemmotlleu-lo i emplateu-lo. I ja per acabar, decoreu-lo amb nata muntada i cacau en pols.

Autor de la recepta: Bàrbara Casanovas i Adrià Rusalleda

2. Escriu el nom de deu fruites

3. Escriu el nom de deu verdures o hortalisses

4. Escriu tots el nom de tots els coberts, estris i peces de roba que necessites per parar una taula d'un dia de festa.

5. Escriu la recepta d'un plat que sàpigues fer seguint el model del pastís de xocolata. Si no en saps cap, demana ajut a qui vulguis de la teva família per tal que t'ajudi.

6. Escriu el nom corresponent a cadascuna d'aquestes definicions:

- Espai de terreny delimitat, ordenat i plantat amb arbres, arbustos i flors que es destina a l'esbarjo:
- Fruita, dolços, gelat, etc., amb què s'acaben els àpats com el dinar i el sopar:
- Ocultació total o parcial de la llum d'un astre per la interposició d'un altre:
- Fruita semblant a la taronja, del mateix color i també dividida en grills, però més petita i de gust dolç i més suau:
- Calçat que no passa del turmell, generalment amb sola de cuir o de goma i la resta de pell:
- Instrument musical format per una carbassa seca i buida, amb pedretes a dins, proveïda d'un mànec:
- Sala convenientment preparada i equipada per practicar-hi intervencions quirúrgiques:
- Esport practicat entre dos equips i que té com a finalitat impulsar una pilota amb un pal cap a la porteria contrària. Té diverses modalitats sobre gel, sobre herba i sobre patins:

7. Ara tu has d'inventar una definició per a cadascuna de les paraules següents.

tornavís:

tovallola:

vorera:

matalàs:

cendrer:

migdiada:

tap:

crossa:

8. Fes una llista amb deu adjectius que descriuin com ets.

9. Fes una descripció de com a mínim 100 paraules de la teva habitació. Hi han de sortir les mides, els mobles, els colors, els objectes que la decoren, etc.